

Prinášam dobrú správu: Nebojíme sa

(1995)

V bývalom komunistickom bloku sme pred tridsiatimi a viac rokmi s veľkým záujmom sledovali priebeh II. Vatikánskeho koncilu. Informácie k nám prenikli na krátkovlnných vysieláčkach, prostredníctvom ukradomky prinášaných kníh, neskôr z rozprávania priamych účastníkov. Každý deň sme zažívali aroganciu moci a sebaistotu komunistov, že sa im podarí zničiť Cirkev. Mali za sebou vojenský a ekonomický potenciál z dvoch kontinentov. Komunizmus sa tešil aj podpore vplyvných západných intelektuálov. Proti materiálnej sile komunizmu postavila vtedy Cirkev pravdu svojho učenia a odhodlanie svojich kňazov a laikov. V konštitúcii *Gaudium et spes* sa píše, že žiadny ľudský zákon nemôže zabezpečiť osobnú dôstojnosť a slobodu človeka tak účinne ako Kristovo evanjelium, zverené Cirkvi (*Gaudium et spes*, 41, § 2). V komunistickom období sa iba v kostoloch dalo hovoriť pravdivo a slobodne aj o spoločenských a ľudských problémoch a načrtávať skutočné riešenia. Na mariánskych pútnických miestach na Slovensku desaťtisíce až státisíce pútnikov dokázali vytvoriť ostrovy slobody uprostred komunistickej diktatúry. Odhalené archívne dokumenty z komunistického obdobia hovoria, ako si boli komunisti na začiatku isti skorou likvidáciou Cirkvi. Ale práve Cirkev dokázala vybudovať tzv. tajnú cirkev, ktorá na Slovensku podstatným spôsobom pripravila spoločenské podmienky pre pád komunizmu. Budúceho historika nepochybne povedie k zamysleniu skutočnosť, že veriaci kňazi, ale aj laici dokázali na

Slovensku vytvorí tzv. tajnú cirkev, naproti tomu prívrženci Alexandra Dubčeka, ktorí boli po roku 1968 vylúčení z Komunistickej strany, síce mnohí stotočne znášali svoju diskrimináciu, ale nedokázali vytvoriť zomknuté spoločenstvo kladúce odpor komunizmu.

Od pádu komunizmu plynú ďalšie a ďalšie roky. Bývalé komunistické krajiny majú viac alebo menej demokratické zriadenie a trhový ekonomický systém. Pád komunizmu však zostane v našej pamäti a stal sa aj zdrojom našej sebadôvery. Doteraz najväčší historický pokus o vybudovanie ateistického spoločenského systému v rozsahu kontinentov sa pred našimi očami zosypal ako domček z karát. Na vlastné oči sme videli, ako sa bez Boha nedá vybudovať vnútorne bezrozporný spoločenský systém.

Železná opona na našich hraniciach už padla. Naše hospodárstvo a naša kultúra sa napájajú na svetové hospodárstvo a kultúru. Transformácia bývalých komunistických krajín na demokratické s trhovým hospodárstvom nie je jednoduchou operáciou. Máme množstvo problémov s nezamestnanosťou, s privatizáciou, so vzájomnými vzťahmi, vo viacerých krajinách sa rozšíril nebezpečný nacionalizmus.

Pri našom prehľbujúcom sa zapájaní do mnohorakej globálnej komunikácie pozorujeme množiace sa pokusy v médiách, v medzinárodných organizáciách a v medzinárodných spoločnostiach o vytvorenie akejsi novej ateistickej ideológie. Tentoraz nie komunistickej a nie totalitnej, ale opačne, liberálnej a značne pluralistickej. Je to ideológia úzko spätá s kultúrou smrti, ktorú pomenoval Sv. Otec v encyklike Evanjelium života. Táto ideológia útočí na cirkev z inej strany a inými argumentami než niekedy komunisti. S komunizmom má spoločnú aroganciu, odpor voči cirkvi a predstavy o vybudovaní vlastného globálneho systému. Nech táto ideológia vyzerá akokoľvek módne a perspektívne, my vieme, že skončí zle. Nebojme sa jej, pretože je smiešna. Podobne predsa začína komunizmus a videli sme, ako skončil! My z bývalých komunistických krajín zaostávame v mnohom za Západom. Ale prinášame v sebe

poznanie, ktoré sme zažili a ktorému veríme: ateistický systém, hoci tentoraz založený na peniazoch, nemá budúcnosť.

Kolko falošných ideológií s kontinentálnymi aspiráciami číhalo na človeka len v tomto storočí. Nakoniec padli a padnú aj budúce, pretože proti nim stojí túžba človeka po slobode a dôstojnosti, zakotvená v evanjeliu. Ako dobre, že sa táto túžba môže opierať o cirkev.

Loretto 8. - 11. novembra 1995